

vil foraarsage Loven nogen Vanffelighed. Det andet Forslag er ogsaa stillet til § 1, og det gaaer ud paa at forandre den Tid, hvorefter Gjennemsnitsværdien for den Afgift, der spares af Korn eller Smør, skulde beregnes. Dette Forslag er tildeels en Følge af det første. Udvalget er nemlig gaaet ud fra den Forudsætning, at, naar Loven kommer til at gjælde for en længere Tid, saa vil Staten være mere betrygget, og Afløsningen komme til at foregaae efter mere jævne Gjennemsnitspriser, naar denne Værdiberegning udstrækkes til et længere Aaremaal. Udvalget tilraader derfor at forandre 10 Aar til 15 Aar, dog saaledes, at de to Aar med de høieste og de to Aar med de laveste Capitelstarter skydes ud. Derved vil et eller to Aars enten høiere eller lavere Priser faae en mindre Indflydelse paa den hele Gjennemsnitsberegning. Udvalget var tilbøieligt til at gaae endnu videre og udstrække denne Tid til 24 Aar, saaledes at de to Aar med de høieste Priser og de to Aar med de laveste Priser bleve skudte ud, fordi det er en Beregning, som er kjendt af Folket, og som har været anvendt i andre Tilfælde, men da den høitærede Minister havde Betænkelighed ved at gaae saa vidt, og da Udvalget ikke kunde fremsætte nogen bestemt og uigjendrivelig Grund, hvorfors det skulde være bedre, saudt Udvalget, at man hellere maatte blive staaende ved de 15 Aar, deels for at komme den høitærede Minister imøde og deels for at fjerne os saa lidt som muligt fra det, der er blevet vedtaget i det andet Thing. — Jeg kommer nu til Ændringsforslaget under Nr. 3, som egentlig er Udvalgets Hovedændringsforslag, og som sandsynligviis vil blive den Tap, hvorom det Hele til Slutning vil komme til at dreie sig. Forslaget gaaer ud paa at affatte § 2 paa en noget anden Maade, saaledes at Arvesæfterne blive stillede fuldkommen paa lige Fod med Statskassen, saaledes at det ogsaa bliver tilladt dem at afløse deres Forpligtelser ved at betale med 4 pCt. uopsigelige Statsobligationer. Det vil erindres, at denne Paragraph blev meget væsentlig forandret i det andet Thing, saaledes at der blev gjort en Forskjel paa de Arvesæstefgifter, der betales efter Værdierne af Korn og Smør, og de Arvesæstef-

gifter, der betales i Penge. Den Grund, som blev anført i Landsthinget for at gjøre denne Forskjel, var den, at der er Udstigt til, at Kornpriserne i Fremtiden ville stige, og at Staten som Følge deraf kan faae Tab ved at lade sine Kornindtægter afløse. Udvalgets Fleertal, og jeg kan sige hele Udvalget med Undtagelse af et enkelt Medlem, hvis Navn er anført her i Betænkningen, kan ikke tillægge denne Grund nogen væsentlig Betydning. Det forekommer Fleertallet, naar vi tage Fortiden til Væremester for Fremtiden, saa viser det sig ikke, at denne Grund er holdbar. Jeg har her Capitelstarterne liggende for mig for en temmelig lang Række, og ved at see paa dem vil man finde, at der har været en Tid lige fra Begyndelsen af dette Aarhundrede og indtil 1820, da Kornpriserne have været i en næsten stadig Stigen, og der var vistnok dem, der dengang havde den Mening, at det vilde vedblive saaledes i en længere Tid. Men de, der havde den Tro, og som havde taget deres Forholdsregler derefter, bleve bitterlig skuffede. Det er ialfald vitterligt, at der var Arvesæftere, som havde indgaaet den Forpligtelse, at de skulde betale deres Arvesæstefgifter eller Korn, ikke efter sidste Aars Capitelstart, men efter Gjennemsnit af 10 Aars Capitelstarter; men da vi kom til 1820, og der kom et stærkt Omslag i Priserne, viste det sig, at den største Deel af dem, der havde indgaaet den Forpligtelse, gik tilgunde. Derefter stode Kornpriserne meget lavt i en Række af Aar, og først i 1830 toge de et lille Dypning, men stode dog endnu lave indtil 1845 og 1846. Siden den Tid have Priserne været høje, men hvem kan nu indestaae for, enten at de ville blive ved at gaae høiere eller at vi nu for Tiden ere komne til det høieste Standpunkt, og ialfald mener Fleertallet, at det kan være vanffeligt nok at affasse Lovene efter Forholdene, saaledes som de ere for Tiden, men at det er fast umuligt at affasse dem efter de Forhold, der ville komme i Fremtiden. Men selv om det nu ogsaa i Virkeligheden skulde være saa, og det maa indrømmes, at der er Mulighed for, at Staten paa den Maade kunde faae Tab ved at lade sine Kornindtægter afløse, saa er dette dog kun den